

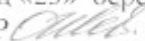
МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Навчально-науковий інститут фінансів, банківської справи

Кафедра менеджменту

Затверджено

Науково-методичною радою Університету,
протокол від «23» березня 2020 р. № 2

Голова НМР Олег ШЕВЧУК

Робоча програма
навчальної дисципліни
«ДІЛОВЕ АДМІНІСТРУВАННЯ: ІННОВАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»
для підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
(денної та заочної форм навчання)
галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальність 073 «Менеджмент»
освітньо-професійна програма «Проектний менеджмент»
освітньо-професійна програма «Менеджмент митної справи»
Статус дисципліни: обов'язкова

Ірпінь – 2020

Робоча програма навчальної дисципліни «Ділове адміністрування: інноваційний менеджмент» складена на основі освітньої програми «Проектний менеджмент» другого (магістерського) рівня освіти спеціальності 073 «Менеджмент» затвердженої Вченою радою УДФСУ «29» серпня 2019 року (протокол № 7).

Робоча програма навчальної дисципліни «Ділове адміністрування: інноваційний менеджмент» складена на основі освітньої програми «Менеджмент митної справи» другого (магістерського) рівня освіти спеціальності 073 «Менеджмент» затвердженої Вченою радою УДФСУ «29» серпня 2019 року (протокол № 7).

Укладач (і): Г.І. Свтушенко, к.е.н., доцент

 І.Г. Канцур, к.е.н., доцент кафедри менеджменту

Рецензент:

 С.А. Супруненко, к.е.н.,
доцент кафедри менеджменту

 О.Є. Сушкова, к.е.н., доцент,
доцент кафедри митної справи

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто та схвалено кафедрою менеджменту, протокол від «05» лютого 2020 р. №12.

Завідувач кафедри менеджменту

 М.В. Гусятинський, к.т.н.,
доцент, професор кафедри

Розглянуто і схвалено вченою радою Навчально-наукового інституту фінансів, банківської справи, протокол від «18» лютого 2020 р. № 5.

Голова вченої ради ННІ фінансів,
банківської справи

 М.О. Кужелев, д.е.н., професор

Завідувач
навчально-методичного відділу

 І.В. Качур, к.б.н., доцент

Реєстраційний № _____

ЗМІСТ

1. Передмова.....	4
2. Опис навчальної дисципліни.....	7
3. Результати навчання.....	10
4. Зміст навчальної дисципліни за змістовими модулями.....	10
5. Критерії оцінювання.....	18
6. Засоби оцінювання.....	22
7. Форми та перелік питань до поточного та підсумкового контролю.....	23
8. Рекомендована література.....	25

1. ПЕРЕДМОВА

«Ділове адміністрування: інноваційний менеджмент» є сучасною навчальною дисципліною, без якої неможлива підготовка фахівців, які працюватимуть в умовах діючого ринкового механізму. Вона є складовою частиною та невід'ємною ланкою в суцільному ланцюгу навчальних дисциплін, без яких неможливо працювати в сфері митного менеджменту.

Інтегрований підхід до викладання дисципліни «Ділове адміністрування: інноваційний менеджмент» дозволяє сформувати у здобувачів вищої освіти знання й навички, що дадуть змогу оцінити повноту й якість митного управління на практиці відповідно до інноваційних механізмів. Дисципліна формує у здобувачів вищої освіти якості керівника-менеджера та готує їх до розв'язання практичних питань у нових умовах господарювання.

У сучасних умовах інноваційна діяльність в тій або іншій мірі властива будь-якому виробничому підприємству. Навіть якщо підприємство не є лідером на ринку інновацій, то рано чи пізно воно неодмінно зіткнеться з необхідністю проводити заміну морально застарілих технологій і продуктів. Таким чином, питання управління інноваційною діяльністю є вельми актуальними. Тим більше що така діяльність є дуже складною, така, що поєднує в собі різноманітні наукові, технічні, економічні, соціальні психологічні проблеми.

Для управління інноваційною діяльністю необхідно залучати менеджерів, що мають комплексну освіту, добре знають ринок інновацій, що уміють вирішувати технічні і виробничі питання з урахуванням економічної доцільності комерційної вигоди.

Такі керівники можуть управляти як окремими етапами інноваційної діяльності - науковими дослідженнями, проектуванням нових об'єктів і процесів, впровадженням нових технологій, освоєнням нових виробів і їх збутом, так і забезпечувати узгодженість, безперервність, динаміку інноваційної діяльності підприємства на всьому її шляху - від ідеї до реалізації матеріального продукту.

Управління інноваційною діяльністю має особливості по порівнянню з традиційною, рутинною діяльністю. Перш за все, це обумовлено наявністю науково-дослідних і проектних робіт. Управління науковими колективами і колективами високопрофесійних розробників пред'являє специфічні вимоги до менеджера. Це пов'язано з самим характером наукових робіт, з соціально-психологічними особливостями наукових колективів. Звідси випливають відмітні особливості управління науковим колективом в організації робочого дня, системи мотивації, контролю, комунікацій у підборі персоналу і формуванні трудового колективу, навчанні і підвищенні кваліфікації, організації робочих процесів, використанні того чи іншого стилю управління.

Іншою особливістю інноваційної діяльності в порівнянні з традиційною є її ризикованість. На будь-якому етапі створення нових споживчих продуктів і зразків техніки можлива поява неочікуваних, не видимих раніше проблем, які можуть привести до порушення термінів, перевитраті ресурсів, до недосягнення запланованих цілей або навіть до закриття інноваційного проекту. Таким чином, від менеджера з інновацій потрібне уміння стратегічно мислити, творчо вирішувати нестандартні проблеми знаходити можливості для мобілізації сил і ресурсів для того, щоб довести інноваційний процес до кінця і отримати позитивний результат. Крім того, інноваційна діяльність вимагає від менеджера уміння створювати певну інфраструктуру, без якої неможливий інноваційний процес. Ці та інші особливості управління інноваціями обумовлюють виділення інноваційного менеджменту в самостійну дисципліну, вивчення якої допоможе сформувати особливий тип менеджерів - менеджерів з інновацій.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Ділове адміністрування: Інноваційний менеджмент» є оволодіння теоретичними знаннями з питань організації та управління

інноваційною діяльністю підприємства, а також інструментарієм, методикою розроблення інноваційних стратегій розвитку підприємства та набуття практичних вмінь і навичок щодо методів оцінки інноваційних проектів.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Ділове адміністрування: Інноваційний менеджмент» є:

- опанування комплексом знань з інноваційного менеджменту, вивчення основних теоретичних положень дисципліни;
- вироблення практичних навичок творчо вирішувати організаційні та виробничі завдання при впровадженні інновацій;
- формування навичок щодо використання науково-практичних методів при вирішенні проблем управління інноваційними процесами та проектами;
- розвиток аналітичного мислення при визначенні основних показників прибутковості інноваційних проектів і прийнятті рішень про оптимальний варіант проекту;
- формування знань, умінь та творчого підходу при організації та управлінні структурами інноваційного менеджменту.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- закони і категорії інноваційного менеджменту;
- особливості взаємодії суб'єктів інноваційного процесу;
- роль держави в регулюванні інноваційного процесу;
- основні функції інноваційного менеджменту;
- показники економічної ефективності інноваційних проектів.

вміти:

- обґрунтовувати управлінські рішення в сфері інноваційної діяльності;
- підвищувати ефективність функціонування підприємства через впровадження інновацій;
- вирішувати як абстрактні так і конкретні, реальні проблемні ситуації пов'язані із реалізацією інноваційних процесів;
- планувати, організовувати та контролювати інноваційну діяльність на підприємстві;
- стимулювати працівників до впровадження інновацій у свою діяльність;
- оцінювати ефективність інноваційних процесів.

Об'єктом навчальної дисципліни є процес управління інноваціями.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є напрями інноваційної діяльності підприємства.

Після вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні володіти такими компетентностями:

ОПП «Менеджмент митної справи»:

ЗК 4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

СК 2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.

СК 4. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації.

СК 7. Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість.

СК 8. Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом.

СК 9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.

СК 10. Здатність до управління організацією та її розвитком.

ОПП «Проектний менеджмент»:

ЗК 2.2. Здатність гнучко мислити в умовах мінливого середовища.

ЗК 2.3. Здатність до ефективної комунікації.

ЗК 2.15. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

СК 3.10 Здатність планувати та організовувати інноваційний розвиток фінансового і проектного менеджменту на основі ефективних інноваційних розробок.

СК 3.16 Здатність оцінювати результативність інвестування інноваційної діяльності.

СК 3.17 Здатність використовувати здобутки ринку наукових розробок та інноваційних ідей.

СК 3.18 Здатність обґрунтовувати напрями пріоритетного інноваційного підприємства та власного бізнесу.

Методи та форми навчання:

1) Група методів за джерелом інформації і сприйняття навчальної інформації – словені (лекція, семінари, бесіда, розповідь); наочні – (ілюстрація, демонстрація, презентація), практичні (збір інформації, її економічна обробка, розрахунки, графічно-схематичне зображення інформації).

2) Група методів за логікою передачі і сприйняття навчального матеріалу: – індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні;

3) Група методів за ступенем самостійного мислення при засвоєнні знань – репродуктивні та продуктивні (дослідницькі, пошукові, частково-пошукові);

4) Група методів за ступенем управління навчальним процесом: навчання під керівництвом викладача, самостійна робота студента з навчальною та науковою літературою, текстами лекцій, підготовка до семінарських і практичних занять, виконання письмових завдань.

Навчальний процес здійснюється у формі лекцій, тестових завдань, усних та письмових відповідей на теоретичні запитання, ситуаційні запитання, запитання понятійного апарату тощо.

Організація поточного та підсумкового контролю знань. Поточний контроль проводиться у вигляді підготовки індивідуальної роботи, написання поточних контрольних робіт. Підсумковий контроль передбачено проводити у формі екзамену.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет. Навчальна дисципліна «Ділове адміністрування: інноваційний менеджмент» є обов'язковою компонентою освітньо-професійної підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійних програм «Проектний менеджмент», «Менеджмент митної справи».

Зміст навчальної дисципліни: інноваційний менеджмент у системі управління підприємством; інноваційна діяльність як об'єкт інноваційного менеджменту; державне регулювання інноваційної діяльності; організаційні форми інноваційної діяльності; управління інноваційним розвитком організації; управління інноваційним проектом; мотивація і стимулювання інноваційної діяльності; управління ризиками в інноваційній діяльності; оцінка ефективності інноваційної діяльності.

Найменування показників	Рівень вищої освіти галузь знань спеціальність ОПП	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 4	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	Обов'язкова	
Модулів - 2	Галузь знань: <u>07 управління та адміністрування</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів - 2		1-й	1-й
Загальна кількість годин - 120		Семестр	
		2-й	2-й
	Спеціальність: <u>073 менеджмент</u> ОПП: «Проектний менеджмент», «Менеджмент митної справи».	22 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		18 год.	4 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		78 год.	110 год.
		Індивід. консультац. робота: 2 год.	
Форма семестрового контролю: екзамен			

Передумовами для вивчення дисципліни є вивчення таких дисциплін, як: «Основи економічної теорії», «Економіка підприємства», «Маркетинг», «Менеджмент», «Інтелектуальна власність», «Маркетинг інновацій» та інші.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
освітньо-професійних програм
«Проектний менеджмент», «Менеджмент митної справи»
денна форма навчання

№ п/п	Змістові модулі	Кількість годин				
		Лекції (год.)	Семінари (практ.) заняття (год.)	Інд.-конс. робота під керівництвом викладача (год.)	СРС (год.)	Всього (год.)
МОДУЛЬ I = 1 заліковий кредит (60 год.)						
Змістовний модуль 1. Теоретичні засади інноваційної діяльності						
Т. 1	Інноваційний менеджмент у системі управління підприємством	2	2		10	14
Т. 2	Інноваційна діяльність як об'єкт інноваційного менеджменту	2	2		10	14
Т. 3	Державне регулювання інноваційної діяльності	4	2	2	10	18
Т. 4	Організаційні форми інноваційної діяльності	2	2		10	14
Всього по модулю:		10	8	2	40	60
Форма контролю: контрольна робота						
МОДУЛЬ II = 1 заліковий кредит (60 год.)						
Змістовний модуль 2. Управління інноваційною діяльністю						
Т. 5	Управління інноваційним розвитком організації	2	2		8	12
Т. 6	Управління інноваційним проектом	2	2		8	12
Т. 7	Мотивація і стимулювання інноваційної діяльності	4	2		8	14
Т. 8	Управління ризиками в інноваційній діяльності	2	2		8	12
Т. 9	Оцінка ефективності інноваційної діяльності	2	2		6	10
Всього по модулю:		12	10		38	60
Форма контролю: контрольна робота						
Форма підсумкового контролю – екзамен						
Разом годин з курсу:		22	18	2	78	120

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
освітньо-професійних програм
«Проектний менеджмент», «Менеджмент митної справи»
заочна форма навчання

№ п/п	Змістові модулі	Кількість годин				
		Лекції (год.)	Семінари (практ.) заняття (год.)	Інд.-конс. робота під керівництвом викладача (год.)	СРС (год.)	Всього (год.)
МОДУЛЬ I = 1 заліковий кредит (60 год.)						
Змістовний модуль 1. Теоретичні засади інноваційної діяльності						
Т. 1	Інноваційний менеджмент у системі управління підприємством	1			13	14
Т. 2	Інноваційна діяльність як об'єкт інноваційного менеджменту	1			13	14
Т. 3	Державне регулювання інноваційної діяльності		1	2	15	18
Т. 4	Організаційні форми інноваційної діяльності		1		13	14
Всього по модулю:		2	2	2	55	60
Форма контролю: контрольна робота						
МОДУЛЬ II = 1 заліковий кредит (60 год.)						
Змістовний модуль 2. Управління інноваційною діяльністю						
Т. 5	Управління інноваційним розвитком організації	1			11	12
Т. 6	Управління інноваційним проектом				11	11
Т. 7	Мотивація і стимулювання інноваційної діяльності	1			12	13
Т. 8	Управління ризиками в інноваційній діяльності		1		11	12
Т. 9	Оцінка ефективності інноваційної діяльності		1		11	12
Всього по модулю:		2	2		55	60
Форма контролю: контрольна робота						
Форма підсумкового контролю – екзамен						
Разом годин з курсу:		4	4	2	110	120

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання:

ОПП «Менеджмент митної справи»:

- ПРН 4. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтувати методи їх вирішення.
- ПРН 5. Проектувати ефективні системи управління організаціями.
- ПРН 7. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах.
- ПРН 8. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.
- ПРН 10. Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління організацією.
- ПРН 11. Вміти спілкуватись в професійних і наукових колах державною та іноземною мовами.

ОПП «Проектний менеджмент»:

- ПРН 4. Узгоджувати інтереси виробників та споживачів у процесі проектування та реалізації нововведень на підприємстві.
- ПРН 21. Вибирати методи моніторингу, регулювання та аудиту проекту.
- ПРН 22. Організовувати та проводити роботи щодо управління ризиками проекту.
- ПРН 23. Здійснювати підготовку пропозицій для затвердження керівництвом підприємства щодо джерел фінансування проекту.
- ПРН 28. Продемонструвати вміння розробляти та реалізовувати ефективні інвестиційні рішення.
- ПРН 43. Синтезувати інформацію про стан підприємства та визначати проблеми, які доцільно вирішувати шляхом реалізації проектної діяльності.
- ПРН 50. Вміти отримувати, оцінювати та використовувати інформацію для вирішення фінансових завдань.

4. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ЗМІСТОВИМИ МОДУЛЯМИ

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади інноваційної діяльності

Тема 1. Інноваційний менеджмент у системі управління підприємством

План лекційного заняття

1. Основні поняття та завдання інноваційного менеджменту.
2. Класифікація інновацій.
3. Життєвий цикл інновацій.
4. Інновації, розвиток конкуренції та економічне зростання.
5. Еволюція розвитку теорій інноваційної діяльності.

План семінарського заняття

1. Основні поняття та завдання інноваційного менеджменту.
2. Класифікація інновацій.
3. Життєвий цикл інновацій.
4. Інновації, розвиток конкуренції та економічне зростання.
5. Еволюція розвитку теорій інноваційної діяльності.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Сучасні світові тенденції розвитку інновацій.
2. Й. Шумпетер – фундатор інноваційної теорії.
3. Інноваційні теорії та їх застосування в сучасній інноваційній діяльності.
4. Сутність теорії «довгих хвиль» економічної кон'юнктури М. Кондратьєва.
5. Рисі гуманістичного суспільства.
6. Місце та роль інновацій в системі господарювання.
7. Специфіка інноваційної діяльності в країнах-лідерах.
8. Інновації як джерело сучасного економічного зростання.

Питання для самоконтролю

1. Поясніть, які чинники спонукають організацію до інноваційної діяльності.
2. Як Ви розумієте поняття «новація», «нововведення», «інновація»?
3. Чим зумовлена наявність інноваційного лагу? Яким способом можна його зменшити?
4. Охарактеризуйте роль людського чинника у створенні та реалізації інновацій.
5. Вкажіть відмінність між продуктовими, технологічними та ринковими інноваціями.
6. Охарактеризуйте зміст життєвого циклу інновацій.
7. Опишіть види кривої життєвого циклу товарів і вкажіть, чим зумовлене відхилення від класичної кривої життєвого циклу.
8. У чому виявляється циклічний характер інновацій?
9. Якими способами може відбуватися процес передавання інновацій з одного етапу життєвого циклу на інший?
10. У чому сутність екстенсивного, інтенсивного та інноваційного типів економічного розвитку?
11. Якими причинами обумовлена необхідність переходу господарських систем до інноваційного типу розвитку?
12. У чому сутність концепції «економіки знань»?
13. Охарактеризуйте особливості інноваційного розвитку в Україні.
14. Охарактеризуйте становлення теорії інноваційного розвитку протягом другої половини XIX — початку XX ст.
15. Опишіть сутність інноваційної теорії Й. Шумпетера. Що є принципово новим у його теорії?
16. Охарактеризуйте теорії технократичного суспільства. У чому сучасні науковці вбачають недоліки?

Рекомендовані літературні джерела:

Основна: [1,2,3,4,5,6,7,8]

Додаткова: [1-3,4,5,8,10,12,15]

Інформаційні ресурси: [1,2,3,5,9,11]

Тема 2. Інноваційна діяльність як об'єкт інноваційного менеджменту

План лекційного заняття

1. Поняття, етапи інноваційної діяльності.
2. Оцінка інноваційних можливостей підприємства
3. Методологія створення продуктових інновацій
4. Методологія створення процесних інновацій
5. Характеристика інноваційної інфраструктури

План семінарського заняття

1. Поняття, етапи інноваційної діяльності.
2. Оцінка інноваційних можливостей підприємства
3. Методологія створення продуктових інновацій
4. Методологія створення процесних інновацій
5. Характеристика інноваційної інфраструктури

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Критерії відбору пріоритетів в інноваційній сфері.
2. Сутність організації інноваційної діяльності на підприємстві.
3. Сутність і зміст інноваційного підприємництва.
4. Моделі інноваційного процесу.
5. Сутність та складові елементи інноваційної сфери.
6. Причини нерівномірності інноваційної активності в умовах ринкової економіки.

Питання для самоконтролю

1. Опишіть сутність інноваційної діяльності в організації.
2. Хто є суб'єктами інноваційної діяльності?

3. Наведіть приклади фірм-інноваторів.
4. Охарактеризуйте етапи інноваційного процесу.
5. Опишіть стадії етапу комерціалізації нововведення.
6. У чому полягає сутність дифузних процесів і формування інноваційного середовища?
7. Охарактеризуйте загальну модель інноваційного процесу з урахуванням трансферу нововведень.
8. У чому полягає сутність управління інноваційною діяльністю організації? 9. Чи знаєте Ви джерела інноваційних можливостей, які криються в особливостях перехідного періоду?
10. Охарактеризуйте методи генерування ідей і наведіть приклади їх результативності.
11. Опишіть послідовність створення і освоєння виробництва нової продукції. 13. У чому зміст патентного пошуку і для чого його здійснюють? 12. У чому сутність пробного маркетингу і які проблеми можуть бути усунені при його проведенні?
13. Що таке бренд-стратегія і які завдання вона розв'язує?
14. Опишіть методичні підходи реінжинірингу та бенчмаркінгу до створення процесних інновацій.

Рекомендовані літературні джерела:

Основна: [1,2,3,4,5,6,7,8]

Додаткова: [1-3,4,5,8,11,14,18,19]

Інформаційні ресурси: [1,2,3,5,9,10,11,12]

Тема 3. Державне регулювання інноваційної діяльності

План лекційного заняття

1. Сутність і основні принципи здійснення інноваційної політики держави.
2. Система управління державною інноваційною політикою.
3. Роль держави в розвитку малого інноваційного бізнесу.

План семінарського заняття

1. Сутність і основні принципи здійснення інноваційної політики держави.
2. Система управління державною інноваційною політикою.
3. Роль держави в розвитку малого інноваційного бізнесу.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Державне регулювання міжнародного науково-технічного співробітництва.
2. Сутність правового регулювання інноваційної діяльності.
3. Функції патенту в правовому регулюванні інноваційної діяльності.
4. Промислова власність: поняття, сфери поширення.
5. Система патентування та її особливості в різних країнах світу.

План індивідуально-консультативної роботи

Теми ІНДЗ:

1. Аналіз причин відставання України в інноваційному розвитку від промислово розвинених країн. Заходи по розвитку виробничо-технологічного потенціалу української економіки.
2. Технологічний розвиток як основа економічного зростання: роль і місце нових технологій в економічному розвитку; стратегії технологічного розвитку; науково-технічні програми як засіб технологічного розвитку.
3. Методи підвищення ефективності наукоємких технологій. Конверсія наукоємких технологій. Адаптація наукоємких виробництв до вимог ринку.
4. Економічна безпека наукоємких виробництв.
5. Ринок інтелектуальної власності. Види інтелектуальної власності. Основні форми передачі технологій. Світовий досвід охорони інтелектуальної власності. Ринок інтелектуальної власності в Україні.
6. Управління інноваціями в промислово розвинених країнах. Особливості розвитку науки і техніки в США, Японії, країнах ЄС, нових індустріальних країнах.
7. Інноваційно-інвестиційна політика регіонального розвитку. Регіональний інноваційні системи.

8. Регіональні інноваційні науково-технічні структури. Технополіси, технопарки, бізнес-інкубатори. Зарубіжний і вітчизняний досвід їх створення і функціонування.
9. Світовий досвід державного регулювання інноваційного розвитку. Державне регулювання інноваційної діяльності в Україні.
10. Формування інноваційних стратегій підприємств. Міжнародні технологічні альянси як елемент стратегії корпорацій в умовах поглиблення глобалізації.
11. Стан фінансового забезпечення науки в Україні, динаміка загальних (національних) витрат і державного фінансування. Бюджетне фінансування науки, основні напрями і шляхи його удосконалення.
12. Венчурне фінансування, венчурний капітал, венчурний бізнес, венчурні фонди.
13. Особливості маркетингу інновацій.
14. Мотиваційні аспекти інноваційної діяльності персоналу підприємства. Особливості стимулювання праці науковців.
15. Національні і регіональні інноваційні системи.
16. Технологічне прогнозування. Світові прогнози інноваційно-технологічного розвитку.
17. Ринок нововведень і формування цін на нову техніку.
18. Сучасні організаційні форми реалізації інновацій. Світовий і вітчизняний досвід створення і функціонування інноваційних структур.
19. Основні тенденції світового технологічного розвитку. Показники науково-технічного розвитку промислово розвинених країн.
20. Конкурентні переваги як основа розвитку підприємства. Інноваційна політика як чинник забезпечення конкурентоспроможності підприємств в умовах членства України у СОТ.
21. Суть управлінських інновацій. Основні відмінності вітчизняних управлінських інновацій від європейських. Найважливіші управлінські інновації ХХ століття.
22. Науково-освітні структури як складова національної інноваційної системи держави. Сектор вищих навчальних закладів в системі наукового комплексу України. Напрями вдосконалення вітчизняної системи освіти, науки вищих учбових закладів і підготовки кадрів.
23. Методики вартісної оцінки прав інтелектуальної власності.
24. Інновації в банківському секторі.
25. Екологічні інновації. Раціоналізація сфери природокористування. Інновації і охорона навколишнього середовища.
26. Державне регулювання інноваційної діяльності в Україні.
27. Зарубіжний досвід державного регулювання інноваційних процесів.
28. Квазістабільність економіки та технологічні прориви.
29. Комерціалізація нововведень та інноваційний продукт.
30. Інноваційна діяльність в Південно-східній Азії.
31. Становлення та розвиток венчурного підприємництва в країнах Заходу.
32. Досвід функціонування науково-технологічних парків в країнах Європи.
33. Особливості технологічних парків Японії та Китаю.
34. Тенденції інноваційної активності в Україні в контексті глобалізації.
35. Інноваційна діяльність в Україні як чинник євроінтеграції.

Питання для самоконтролю

1. Розкрийте сутність і завдання державної інноваційної політики. Наведіть приклади позитивного і негативного впливу держави на економічний розвиток країни.
2. Охарактеризуйте типи державної інноваційної політики. Від чого залежить їх вибір?
3. Вкажіть основні завдання довгострокової та поточної інноваційної політики держави.
4. На яких засадах може здійснюватися державна фінансова підтримка інноваційних проєктів?
5. Які інструменти пільгового оподаткування інноваційної діяльності використовуються в країнах з розвинутою ринковою економікою?

6. Які пільги для підприємств, що займаються інноваційною діяльністю передбачені в Україні?
7. Охарактеризуйте взаємодію держави і підприємців у недосконалому інституційному середовищі.
8. У який спосіб може впливати громадськість на інноваційну активність суб'єктів підприємницької діяльності? Вкажіть можливі напрями такого впливу.

Рекомендовані літературні джерела:

Основна: [1,2,3,4,5,6,7,8]

Додаткова: [1-3,4,5,8,10,12,15]

Інформаційні ресурси: [1,2,3,5,9,11]

Тема 4. Організаційні форми інноваційної діяльності

План лекційного заняття

1. Ринкові суб'єкти інноваційної діяльності.
2. Організаційні структури підтримки інноваційного підприємництва.
3. Організаційні форми інтеграції науки і виробництва.
4. Науково-технічна кооперація в інноваційних процесах

План семінарського заняття

1. Ринкові суб'єкти інноваційної діяльності.
2. Організаційні структури підтримки інноваційного підприємництва.
3. Організаційні форми інтеграції науки і виробництва.
4. Науково-технічна кооперація в інноваційних процесах

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Особливості функціонування малих інноваційних підприємств.
2. Особливості основних і допоміжних робіт під час створення інновації.
3. Організаційні форми інноваційного підприємництва в Україні.
4. Особливості венчурного інноваційного бізнесу.
5. Досвід функціонування науково-технологічних парків у країнах Європи та у США.
6. Сфери поширення малих інноваційних підприємств в Україні.
7. Тенденції інноваційної активності в Україні.
8. Особливості технологічних парків Японії.

Питання для самоконтролю

1. Охарактеризуйте інноваційну діяльність фірм – експлерентів, патентів, комутантів і віолентів. Які з них найпоширеніші в Україні?
2. У чому особливість діяльності венчурних фірм?
3. Охарактеризуйте типи венчурних фірм.
4. Які чинники перешкоджають розвитку венчурного підприємництва в Україні?
5. У чому сутність бізнес-інкубатора і які послуги він може надавати?
6. Хто може бути партнерами бізнес-інкубаторів?
7. За якими критеріями добирають учасників бізнес-інкубаторів?
8. Чи перспективні бізнес-інкубатори в Україні? Обґрунтуйте свою думку.
9. Охарактеризуйте види регіональних науково-технічних центрів та їх функції.
10. Опишіть сутність технопарків і їх завдання.
11. У чому полягає ефективність функціонування РНТЦ та науково-технологічних парків?
12. За яких умов можливе виникнення технополісів?
13. Охарактеризуйте завдання різних форм міжфірмової науково-технічної кооперації в інноваційних процесах.
14. Наведіть порівняльну характеристику різних типів технологічно орієнтованих спільних підприємств.

Рекомендовані літературні джерела:

Основна: [1,2,3,4,5,6,7,8]

Додаткова: [1-3,4,5,8,10,12,15]

Інформаційні ресурси: [1,2,3,5,9,11]

Змістовий модуль 2. Управління інноваційною діяльністю

Тема 5. Управління інноваційним розвитком організації

План лекційного заняття

1. Розробка стратегії інноваційного розвитку організації.
2. Аналіз інноваційних можливостей організації.
3. Планування інноваційної діяльності.
4. Вибір організаційних форм управління інноваційною діяльністю.

План семінарського заняття

1. Розробка стратегії інноваційного розвитку організації.
2. Аналіз інноваційних можливостей організації.
3. Планування інноваційної діяльності.
4. Вибір організаційних форм управління інноваційною діяльністю.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Вплив зовнішнього і внутрішнього середовища інноваційного підприємства на стратегічне управління інноваціями.
2. Значення альтернатив при виборі інноваційних стратегій.
3. Роль стилю керівництва в стратегічному управлінні інноваціями.
4. Методи обґрунтування інноваційної стратегії.
5. Принципи організації інноваційної стратегії творчого наукового колективу.

Питання для самоконтролю

1. У чому полягає сутність управління інноваційним розвитком організації? 2. Опишіть модель стратегічного планування інноваційної діяльності.
3. Проаналізуйте зовнішнє середовище з позицій інноваційного розвитку туристичної фірми; взуттєвої фабрики; комбінату хлібопродуктів; молокозаводу. Оцініть найважливіші складові внутрішнього середовища цих організацій, інновації у які можуть забезпечити їм суттєві конкурентні переваги.
4. Від чого залежить інноваційний потенціал підприємства?
5. Опишіть види інноваційних стратегій і наведіть приклади їх використання вітчизняними та зарубіжними підприємствами.
6. Опишіть схему продуктово-тематичного планування інноваційних процесів на підприємстві.
7. Наведіть методика техніко-економічного обґрунтування доцільності реалізації інновацій.
8. Охарактеризуйте сутність мережових методів управління інноваційними проектами.
9. Охарактеризуйте організаційні форми реалізації інновацій у межах захисної і традиційної стратегії.
10. Які організаційні форми реалізації інновацій можуть використовуватися у межах наступальної стратегії? Наведіть приклади їх використання вітчизняними підприємствами.
11. Охарактеризуйте переваги і недоліки дивізійних організаційних структур щодо управління інноваційними процесами.

Рекомендовані літературні джерела:

Основна: [1,2,3,4,5,6,7,8]

Додаткова: [1-3,4,5,8,10,12,15]

Інформаційні ресурси: [1,2,3,5,9,11]

Тема 6. Управління інноваційним проектом

План лекційного заняття

1. Суть інноваційних проектів і їх зміст.
2. Розробка концепції інноваційного проекту.

3. Планування інноваційного проекту.
4. Організація управління інноваційною програмою.
5. Організація контролю і регулювання програми.

План семінарського заняття

1. Суть інноваційних проектів і їх зміст.
2. Розробка концепції інноваційного проекту.
3. Планування інноваційного проекту.
4. Організація управління інноваційною програмою.
5. Організація контролю і регулювання програми.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Функції фінансування інноваційних процесів в економіці ринкового типу.
2. Специфіка позабюджетних фондів та інших джерел недержавного фінансування.
3. Позабюджетні форми підтримки інноваційної діяльності в Україні.
4. Сутність і призначення лізингу при фінансуванні інноваційної діяльності.
5. Формування портфеля інноваційних проектів.
6. Методи оцінювання фінансової стабільності інноваційного підприємства.

Питання для самоконтролю

1. Розкрийте суть програмно-цільового менеджменту інноваціями.
2. Що таке цільова програма? Яка її роль у системі програмно-цільового менеджменту?
3. Як організується менеджмент цільовими програмами?
4. Розкрийте зміст менеджменту проектами.
5. Як формується календарний план?
6. Розкрийте методiku розробки мережних моделей.
7. Розкрийте порядок календарного планування за методом критичного шляху.
8. Як здійснюється ресурсне планування інноваційної програми?
9. У чому полягає методика вартісного аналізу інноваційної програми?
10. Як проводиться документування плану інноваційної програми?
11. Як організується менеджмент інноваційної програми?
12. Як вибираються організаційні форми менеджменту програмою?
13. Розкрийте зміст контролю і регулювання програми.

Рекомендовані літературні джерела:

Основна: [1,2,3,4,5,6,7,8]

Додаткова: [1-3,4,5,8,10,12,15]

Інформаційні ресурси: [1,2,3,5,9,11]

Тема 7. Мотивація і стимулювання інноваційної діяльності

План лекційного заняття

1. Складові та принцип дії мотиваційного механізму інноваційної діяльності.
2. Форми і методи стимулювання інноваційної діяльності.
3. Стимулювання вищого менеджменту організації до інноваційної діяльності.
4. Організаційно-економічні форми стимулювання інноваційної поведінки працівників.

План семінарського заняття

1. Складові та принцип дії мотиваційного механізму інноваційної діяльності.
2. Форми і методи стимулювання інноваційної діяльності.
3. Стимулювання вищого менеджменту організації до інноваційної діяльності.
4. Організаційно-економічні форми стимулювання інноваційної поведінки працівників.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Напрямки державних інвестицій в Україні.
2. Пріоритетні напрямки інноваційного розвитку в Україні.
3. Світовий досвід стимулювання інновацій.
4. Роль податкової системи в стимулюванні інновацій.

5. Амортизаційна політика як засіб стимулювання інновацій.

6. Винахідник і раціоналізатор: друг чи ворог виробництва?

Питання для самоконтролю

1. Охарактеризуйте складові та принцип дії мотиваційного механізму інноваційної діяльності. Вкажіть відмінності між мотивами і стимулами.

2. У чому полягають особливості стимулювання інноваційної діяльності?

3. Як форми і методи стимулювання можна використовувати в управлінні інноваційною діяльністю? Опишіть їх переваги і недоліки в контексті вітчизняних реалій.

4. Охарактеризуйте вплив системи стимулювання на розширення інноваційних можливостей і посилення конкурентоспроможності організації.

5. Які схеми можуть бути використані для стимулювання вищого менеджменту організацій? Поясніть їх вплив на мотивацію менеджерів до інноваційне активної поведінки.

6. У чому сутність методу збалансованих показників і як його можна використати для стимулювання інноваційної діяльності менеджерів організацій?

7. Охарактеризуйте сутність інтрапренерства і вкажіть, у яких організаціях їх застосування буде найефективнішим.

8. Поясніть вплив організаційної культури на формування інноваційне активної поведінки працівників організації.

Рекомендовані літературні джерела:

Основна: [1,2,3,4,5,6,7,8]

Додаткова: [1-3,4,5,8,10,12,15]

Інформаційні ресурси: [1,2,3,5,9,11]

Тема 8. Управління ризиками в інноваційній діяльності

План лекційного заняття

1. Основи теорії управління ризиками.
2. Класифікація ризиків.
3. Методи аналізу невизначеності та ризику.
4. Кількісна оцінка ризиків.
5. Методи управління ризиками.

План семінарського заняття

1. Основи теорії управління ризиками.
2. Класифікація ризиків.
3. Методи аналізу невизначеності та ризику.
4. Кількісна оцінка ризиків.
5. Методи управління ризиками.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Роль та функції Держпатенту в Україні.
2. Моніторинг інновацій як засіб забезпечення конкурентоспроможності підприємства і країни в цілому.
3. Роль моніторингу інновацій в забезпеченні національної безпеки.
4. Роль моніторингу інновацій в захисті прав винахідника (автора).

Питання для самоконтролю

1. Охарактеризуйте сутність ризику інноваційного проекту.
2. Якими чинниками може обумовлюватись ризик інноваційного проекту?
3. Охарактеризуйте систему класифікації ризиків інноваційного проекту.
4. Опишіть сутність якісних та кількісних методів оцінювання проектних ризиків.
5. Охарактеризуйте методи управління проектними ризиками.

Рекомендовані літературні джерела:

Основна: [1,2,3,4,5,6,7,8]

Додаткова: [1-3,4,5,8,10,12,15]

Інформаційні ресурси: [1,2,3,5,9,11]

Тема 9. Оцінка ефективності інноваційної діяльності

План лекційного заняття

1. Ефективність інноваційної діяльності та принципи її оцінювання.
2. Основні показники економічної ефективності інноваційних проектів.
3. Види ефективності (ефектів) інноваційної діяльності.

План семінарського заняття

1. Ефективність інноваційної діяльності та принципи її оцінювання.
2. Основні показники економічної ефективності інноваційних проектів.
3. Види ефективності (ефектів) інноваційної діяльності.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Принципи оцінювання інноваційного проекту.
2. Структура й особливості інноваційних витрат
3. Показники науково-технічної й соціальної ефективності інноваційного проекту.
4. Методи врахування ризиків під час оцінювання інноваційних проектів.
5. Основні матеріальні й нематеріальні результати інноваційної діяльності.

Питання для самоконтролю

1. Чим визначається ефективність інновацій?
2. За якими критеріями оцінюють результати інноваційної діяльності?
3. З яких позицій оцінюють значущість інноваційного проекту?
4. Охарактеризуйте види ефекту від реалізації інновацій.
5. За якими показниками здійснюють економічну оцінку інновацій?
6. Яким є загальний принцип оцінювання економічної ефективності інноваційної діяльності?
7. Яким чином упровадження новацій може вплинути на величину прибутку підприємства?
8. На чому ґрунтується розрахунок економічної ефективності інноваційного проекту?
9. Охарактеризуйте метод оцінювання економічної ефективності інноваційного проекту за показником ЧТВ. Яким чином може бути враховано рівень ризику, що супроводжує проект?
10. Охарактеризуйте метод оцінювання економічної ефективності інноваційного проекту за показником внутрішньої норми рентабельності.
11. Які показники використовують для порівняння комерційної вигідності альтернативних проектів?
12. Як розраховують термін окупності інвестицій, спрямованих на реалізацію інноваційного проекту?
13. З якою метою визначається точка беззбитковості інноваційного проекту?
14. За якими показниками оцінюють соціальну ефективність інноваційної діяльності?

Рекомендовані літературні джерела:

Основна: [1,2,3,4,5,6,7,8]

Додаткова: [1-3,4,5,8,10,12,15]

Інформаційні ресурси: [1,2,3,5,9,11]

5. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100-бальної системи оцінювання, представлено в табл.5.1.

Таблиця 5.1

Розподіл балів з навчальної дисципліни «Ділове адміністрування: інноваційний менеджмент»

Модулі	Модуль 1 - (17 балів)					Екзамен - 50	Загальна оцінка з
Загальна кількість балів за модулем №1	17				10		
Теми	Т.1	Т.2	Т.3	Т.4	К о н т р о		

Відповідь на семінарському занятті	2	2	2	1	Львівський захід №1	балив	курсу = 50 балів + 50 балів (екзамен)
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи						
Модулі	Модуль 2 - (33 балів)						
Загальна кількість балів за модулем №2	33				10		
Теми	Т.5	Т.6	Т.7	Т.8	Т.9	Контрольний захід №1	
Відповідь на семінарських заняттях	2	2	2	1	1		
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи						
Індивідуальна робота	15						

Критерії оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на семінарському занятті.

Семінарські заняття передбачають обговорення питань теми, розгляд нормативно-правової бази, проведення дискусій з основних проблем і питань, які розглядаються на семінарському занятті. Робота на семінарському (практичному) занятті передбачає усне та письмове опитування. Максимальна кількість балів, отримана здобувачем вищої освіти на семінарському занятті становить 2 бали за теми 1,2,3,5,6,7 та 1 бал за теми 4,8,9.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти полягає в опрацюванні проблемних теоретичних та практичних питань. Виконання самостійної роботи оцінюється під час проведення семінарського заняття у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.

Таблиця 5.2

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на семінарському занятті

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
1	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
0,5	Поверхнево володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Критерії оцінювання контрольних робіт.

Формою проміжного поточного контролю є контрольні роботи, які проводяться у письмовій формі та кожна з яких оцінюється від 0 до 10 балів.

Таблиця 5.3

Розподіл балів за різні види завдань в межах контрольної роботи

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання
Теоретичні питання	4 (2×2)
Тестовий блок	6 (20×0,3)
Всього	10

Таблиця 5.4

Критерії оцінювання відповіді на теоретичне питання

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі дав відповіді на всі теоретичні питання. При цьому використовував актуальну наукову термінологію, належним чином обґрунтовував свої думки та зробив узагальнені підсумки.	2
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який в основному розкрив зміст теоретичних питань. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачало достатньої аргументації, допускалися при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.	1
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав неправильну відповідь на всі теоретичні питання, допустив істотні помилки, оперував неактуальною застарілою інформацією або відповіді на питання відсутні взагалі.	0

Таблиця 5.5

Критерії оцінювання тестового блоку (закритої форми)

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який зробив правильно всі тестові завдання.	6
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який зробив правильно половину тестових завдань.	3
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який зробив не правильно всі тестові завдання.	0

Критерії оцінювання індивідуальної роботи.

Індивідуальна робота проводиться у формі реферату та його презентації і оцінюється від 0 до 10 балів. Комп'ютерне тестування оцінюється в 5 балів та плюсується до балів з індивідуальної роботи. Зазальна кількість балів за виконання індивідуальної роботи становить 15 балів (10+5).

Таблиця 5.6

Шкала оцінювання індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти

Кількість балів	Критерії оцінювання
10	Послідовність, логічність написання реферату, а також підготовка презентації та, відповідно, його захист, а також виокремлення з різних джерел основних положень, які структурно об'єднанні, проаналізовані та узагальнені висновками.
5	Послідовність, логічність написання реферату, але без підготовки презентації.
0	Не написання реферату та презентації.

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 50 балів) та екзамену (від 0 до 50 балів). Критерієм успішного

проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є отримання не менше 25 балів за поточний контроль та 25 балів за підсумковий контроль у формі екзамену.

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку:

Таблиця 5.7

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами й критеріями оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою
					Екзамен
90-100	А	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.	високий (творчий)	відмінно
80-89	В	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.	достатній (конструктивно - варіативний)	добре
70-79	С	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.		
60-69	Д	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.	середній (репродуктивний)	задовільно
50-59	Е	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому		

			за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.		

Переведення даних 50-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу ЄКТС для навчальної дисципліни з підсумковим контролем у формі екзамену здійснюється відповідно до таблиці 5.8.

Таблиця 5.8

- Таблиця відповідності шкали ЄКТС (за 50-бальною шкалою) національній шкалі оцінювання академічної успішності

Сума балів	Оцінка ЄКТС	За національною шкалою	Критерії оцінювання	Залік
45-50	A	відмінно	Високий (творчий)	зараховано
40-44	B	добре	Достатній (конструктивно - варіативний)	
35-39	C			
30-34	D	задовільно	Середній (репродуктивний)	
25-29	E			
17-24	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Низький (рецептивно-продуктивний)	не зараховано
0-16	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту		

Результати складання екзамену оцінюється за чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і вносяться у відомість обліку успішності здобувача вищої освіти, залікову книжку, індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти (крім «незадовільно» і «не зараховано»).

6. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни «Ділове адміністрування: інноваційний менеджмент» є:

- відповіді на семінарських заняттях;
- виконання самостійної роботи;
- доповіді;
- інші види індивідуальних та групових завдань;
- комп'ютерне тестування;
- екзамен.

7.ФОРМИ ТА ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль проводиться у формі контрольної роботи.

Контрольні запитання по модулю I

1. Інноваційний менеджмент: сутність, цілі, завдання, принципи
2. Функції інноваційного менеджменту
3. Менеджери в інноваційній сфері
4. Рішення в інноваційному менеджменті та методи їх прийняття
5. Інновації: суть, зміст, функції
6. Класифікація інновацій
7. Життєвий цикл інновацій
8. Теорії циклічності – передумова виникнення інноваційних теорій
9. Інноваційні теорії економічного розвитку
10. Еволюційно-інституціональні теорії економічного розвитку
11. Теорії управління знаннями - основа інноваційного розвитку
12. Соціально-психологічні теорії інноваційного розвитку
13. Концепція технологічних укладів.
14. Загальна характеристика інноваційного процесу: поняття, сутність, зміст
15. Структура інноваційного процесу
16. Моделі інноваційного процесу
17. Джерела та методи творчого пошуку інноваційних ідей
18. Методологія створення продуктивних інновацій.
19. Методологічні підходи до створення процесних інновацій
20. Оцінка ринкової адекватності інноваційного товару
21. Підприємство як відкрита виробничо-інноваційна система
22. Сприйнятливість підприємства до нововведень
23. Інноваційний потенціал підприємства та його оцінка
24. Параметри, що визначають сприйнятливість підприємства до нововведення
25. Роль держави у здійсненні інноваційної діяльності суб'єктами ринку
26. Принципи та методи державного регулювання інноваційної діяльності
27. Система державного регулювання інноваційної діяльності
28. Зарубіжний досвід державного регулювання та підтримки інноваційної діяльності
29. Планування інноваційної діяльності на підприємстві: суть, принципи, види
30. Поняття, особливості та типи інноваційних стратегій
31. Розробка і обґрунтування інноваційної стратегії
32. Методи поточного планування інноваційної діяльності
33. Формування інноваційної політики підприємства
34. Суб'єкти інноваційної діяльності
35. Організаційні структури підтримки інноваційного підприємництва
36. Організаційні форми інтеграції науки і виробництва
37. Міжфірмова науково-технічна кооперація в інноваційних процесах
38. Ринкова інфраструктура інноваційної діяльності

Контрольні запитання по модулю II

1. Міжфірмова науково-технічна кооперація в інноваційних процесах
2. Ринкова інфраструктура інноваційної діяльності
3. Мотивація суб'єктів інноваційного процесу. Методи стимулювання творчої активності персоналу
4. Стель керівництва і формування інноваційної культури на підприємстві
5. Особливості управління персоналом на інноваційних підприємствах
6. Зарубіжний досвід стимулювання винахідницької діяльності
7. Сутність, види та основні завдання контролю за інноваційною діяльністю
8. Процес контролю та його зміст. Напрямки контролю інноваційної діяльності

9. Сутність та види інноваційних проектів. Життєвий цикл інноваційного проекту
10. Управління інноваційним проектом. Фінансування інноваційного проекту
11. Патентна та ліцензійна діяльність в Україні
12. Суть та види інноваційних ризиків
13. Кількісні та якісні методи оцінки ризику
14. Методи управління ризиками
15. Оцінка ризику при виборі партнерів для ділового співробітництва при реалізації проектів інноваційного розвитку
16. Види ризику в процесі розробки і виведення нового товару на ринок
17. Тенденція розвитку науково-технічного прогресу і його взаємодія з природним і соціальним середовищем
18. Види ефектів від впровадження інновацій
19. Принципи вимірювання і показники ефективності інноваційної діяльності
20. Соціальна ефективність інноваційної діяльності.

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену

Перелік питань до підсумкового контролю

1. Інноваційний менеджмент: сутність, цілі, завдання, принципи
2. Функції інноваційного менеджменту
3. Менеджери в інноваційній сфері
4. Рішення в інноваційному менеджменті та методи їх прийняття
5. Інновації: суть, зміст, функції
6. Класифікація інновацій
7. Життєвий цикл інновацій
8. Теорії циклічності – передумова виникнення інноваційних теорій
9. Інноваційні теорії економічного розвитку
10. Еволюційно-інституціональні теорії економічного розвитку
11. Теорії управління знаннями - основа інноваційного розвитку
12. Соціально-психологічні теорії інноваційного розвитку
13. Концепція технологічних укладів.
14. Загальна характеристика інноваційного процесу: поняття, сутність, зміст
15. Структура інноваційного процесу
16. Моделі інноваційного процесу
17. Джерела та методи творчого пошуку інноваційних ідей
18. Методологія створення продуктових інновацій.
19. Методологічні підходи до створення процесних інновацій
20. Оцінка ринкової адекватності інноваційного товару
21. Підприємство як відкрита виробничо-інноваційна система
22. Сприйнятливість підприємства до нововведень
23. Інноваційний потенціал підприємства та його оцінка
24. Параметри, що визначають сприйнятливість підприємства до нововведення
25. Роль держави у здійсненні інноваційної діяльності суб'єктами ринку
26. Принципи та методи державного регулювання інноваційної діяльності
27. Система державного регулювання інноваційної діяльності
28. Зарубіжний досвід державного регулювання та підтримки інноваційної діяльності
29. Планування інноваційної діяльності на підприємстві: суть, принципи, види
30. Поняття, особливості та типи інноваційних стратегій
31. Розробка і обґрунтування інноваційної стратегії
32. Методи поточного планування інноваційної діяльності
33. Формування інноваційної політики підприємства
34. Суб'єкти інноваційної діяльності
35. Організаційні структури підтримки інноваційного підприємництва
36. Організаційні форми інтеграції науки і виробництва

37. Міжфірмова науково-технічна кооперація в інноваційних процесах
38. Ринкова інфраструктура інноваційної діяльності
39. Мотивація суб'єктів інноваційного процесу
40. Методи стимулювання творчої активності персоналу
41. Стиль керівництва і формування інноваційної культури на підприємстві
42. Особливості управління персоналом на інноваційних підприємствах
43. Зарубіжний досвід стимулювання винахідницької діяльності
44. Сутність, види та основні завдання контролю за інноваційною діяльністю
45. Процес контролю та його зміст
46. Напрямки контролю інноваційної діяльності
47. Сутність та види інноваційних проектів
48. Життєвий цикл інноваційного проекту
49. Управління інноваційним проектом
50. Фінансування інноваційного проекту
51. Патентна та ліцензійна діяльність в Україні
52. Суть та види інноваційних ризиків
53. Кількісні та якісні методи оцінки ризику
54. Методи управління ризиками
55. Оцінка ризику при виборі партнерів для ділового співробітництва при реалізації проектів інноваційного розвитку
56. Види ризику в процесі розробки і виведення нового товару на ринок
57. Тенденція розвитку науково-технічного прогресу і його взаємодія з природним і соціальним середовищем
58. Види ефектів від впровадження інновацій
59. Принципи вимірювання і показники ефективності інноваційної діяльності
60. Соціальна ефективність інноваційної діяльності

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Гуторов О.І. Стратегічна інноватика: навчальний посібник. Харків: ХНАУ, 2019. 326 с.
2. Гуторов О.І., Ярута М.Ю., Сисоєва С.І. Г97 Економіка та організація інноваційної діяльності / О.І. Гуторов, М.Ю. Ярута, С.І. Сисоєва. Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. – Х., 2019. – 227 с.
3. Алейнікова О.В., Притула Н.М. Інноваційний та інвестиційний менеджмент. Навчальний посібник. – Київ: ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», 2016. – 614 с.
4. Гуторов О.І., Михайлова Л.І., Шарко І.О., Турчіна С.Г., Киричок О.В. У 67 Управління інноваціями : навч. посібник / О.І. Гуторов, Л.І. Михайлова, І.О. Шарко, С.Г. Турчіна, О.В. Киричок. – Вид. 2-ге, доп. – Харків: ХНАУ, 2016. – 270 с.
5. Михайлова Л.І., Гуторов О.І., Турчіна С.Г., Шарко І.О. М 69 Інноваційний менеджмент : навч. посібник / Л.І. Михайлова, О.І. Гуторов, С.Г. Турчіна, І.О. Шарко. – Вид. 2-ге, доп. – Київ: Центр учбової літератури, 2015. – 234 с.
6. Управління інноваційною діяльністю: магістерський курс: підручник / Б.М. Андрушків, О.Б. Бойко, Ю.Я. Вовк, І.П. Вовк, О.М. Владимир, П.Д. Дудкін, І.А. Кінаш, Л.Я. Малюта, Н.Ю. Мариненко, Л.М. Мельник, Г.С. Нагорняк, І.С. Нагорняк, В.А. Паляниця, О.Б. Погайдак, О.В. Скидан, І.І. Стойко, І.Б. Федішин, Р.П. Шерстюк. – Тернопіль : ФОП Паляниця В.А., 2015. – 1146 с.
7. Інноваційний менеджмент: Підручник / Череп А.В., Пуліна Т.В., Череп О.Г. – К.: Кондор, 2014. – 452 с.
8. Захарченко В. І., Корсікова Н. М., Меркулов М. М. Інноваційний менеджмент: теорія і практика в умовах трансформації економіки. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 448 с.

Допоміжна:

1. Закон України «Про інноваційну діяльність» // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2002, № 36, ст.266. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=40-15>.
2. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» № 284-XIV від 01.01.1998 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1998. - № 2-3. – Ст. 20.
3. Закон України «Про основи державної політики в сфері науки і науково-технічної діяльності» № 1977-XII від 25.03.1992 р. (зі змінами і доповненнями згідно Закону 2261-IV від 16.12.2004.) // Відомості Верховної Ради. – 1992. – №12. – Ст. 165.
4. Дудар Т. Г., Мельниченко В. В. Інноваційний менеджмент : навч. посіб. – Тернопіль : Економічна думка, 2008. – 250 с.
5. Економіка й організація інноваційної діяльності: підручник / за ред. О. І. Волкова, М. П. Денисенка. – К. : ВД «Професіонал», 2004. – 960 с.
6. Йохна М. А. Економіка і організація інноваційної діяльності: навч. посіб. / М. А. Йохна, В. В. Стадник. – К.: Видавничий центр «Академія», 2005. – 400 с.
7. Заблоцький Б. Ф. Економіка й організація інноваційної діяльності: навч. посіб. / Б. Ф. Заблоцький. – Львів : Новий Світ-2000, 2008. – 456 с.
- 8.
9. Василенко В.О. Інноваційний менеджмент: навч. посіб. / В. О. Василенко, В. Г. Шматько. – Київ : ЦУЛ, Фенікс, 2000. – 440 с.
10. Гриньов А. В. Інноваційний розвиток промислових підприємств: концепція, методологія, стратегічне управління / А. В. Гриньов. – Х. : ВД «ІНЖЕК», 2003. – 308 с.
11. Інституційні основи інноваційного розвитку економіки: навч. посіб. / За заг. ред. В. Є. Новицького. – К. : КНТ, 2008. – 360 с.
12. Інтелектуальна власність: об'єкти, право, бухоблік, оподаткування, контроль, відповідальність, ліцензійне/неліцензійне ПЗ / А. Іванченко, А Свіріденко, Н. Саміло та ін. – Х. : Фактор, 2008. – 256 с.

13. Драпак Г., Основи інтелектуальної власності: навч. посіб. / Г. Драпак, М. Скиба.- К. : Кондор, 2007. – 156 с.
14. Краснокутська Н. В. Інноваційний менеджмент: навч. посіб. / Н. В. Краснокутська. - К. : КНЕУ, 2003. – 504 с.
15. Тульпа І. А. Інноваційна стратегія: навч. посіб. / І. А. Тульпа, О. М. Сумець. – Х. : Студцентр, 2005. – 208 с.
16. Економічна теорія: Підручник / За ред. В. М. Тарасевича. – Київ : Центр навчальної літератури, 2006. – 784 с.
17. Інвестиційно-інноваційна діяльність: теорія, практика, досвід: Монографія / М. П. Денисенко, Л. І. Михайлова, І. М. Грищенко, А. П. Гречан та ін.; ред. д.е.н., проф., акад. М. П. Денисенка, д.е.н., проф. Л. І. Михайлової. – Суми : ВТД «Університетська книга», 2008. - 1050 с.
18. Онишко С. В. Фінансове забезпечення інноваційного розвитку: Монографія / С. В. Онишко. – Ірпінь : НАДПСУ, 2004. – 434 с.
19. Стеченко Д. М. Інноваційні форми регіонального розвитку: навч. посіб. / Д. М. Стеченко – К. : Вища шк., 2002. – 254 с.
20. Стратегія економічного і соціального розвитку України (2004-2015 роки). Шляхом європейської інтеграції / Авт. кол.: А. С. Гальчинський, В. М. Гесць та ін. - К. : ІВЦ Держкомстату України, 2004. – 416 с.
21. Чухрай Н., Товарна інноваційна політика: управління інноваціями на підприємстві : підручник / Н. Чухрай, Р. Патора. – К. : Кондор, 2006. – 400 с.

Інформаційні ресурси:

1. Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua
2. Державний фонд фундаментальних досліджень [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dffd.gov.ua/>
3. Інновації, управління змінами в організаціях, управління знаннями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bizbooks.com.ua/catalog/cat.php3?c=193>
4. Інтелектуальна власність [Електронний ресурс]: наук.-практ. журн. – Режим доступу: <http://www.intelvas.com.ua/>
5. Інтелектус [Електронний ресурс]: веб-журн. – Режим доступу: <http://www.patent.net.ua/intellectus/ua.html>
6. Мир техніки и технологий [Електронний ресурс]: междунар. техн. журн. – Режим доступу: <http://www.mtt.com.ua/> 19
7. Міністерство економіки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.me.gov.ua
8. Міністерство освіти та науки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.mon.gov.ua
9. Міністерство промислової політики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.industry.kmu.gov.ua/control/uk/index
10. Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://minfin.kmu.gov.ua>
11. Президент України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.president.gov.ua
12. Теория. Эксперимент. Технологии [Електронний ресурс]: журн. – Режим доступу: <http://www.tet.zp.ua/>
13. www.innovation.com.ua – ресурс з проблем інновацій.
14. www.economicus.ru – доволі молодий науковий економічний портал, що концентрує публікації з найактуальніших проблем економічного життя.

РЕЦЕНЗІЯ

на робочу програму навчальної дисципліни
«ДІЛОВЕ АДМІНІСТРУВАННЯ: ІННОВАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»
 для підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
 (денної та заочної форм навчання)
 галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 073
 «Менеджмент», освітньо-професійних програм
 «Проектний менеджмент», «Менеджмент митної справи»

Необхідність та актуальність вивчення курсу «Ділове адміністрування: інноваційний менеджмент» викликана гострою потребою забезпечення конкурентоспроможності української економіки у сучасному глобальному світі. Реалії теперішнього економічного життя виявляють – щоб бути конкурентоспроможними на внутрішньому ринку, слід мати конкурентні переваги на зовнішньому. Основою конкурентоспроможності сьогодні є здатність до інновацій. Нові ідеї та продукти (товари), прогресивні технології й організаційні рішення дедалі більшою мірою визначають успіх підприємницької діяльності, забезпечують виживання, стабільні обсяги реалізації, рентабельність, а отже, і фінансову стабільність підприємства (фірми).

Розуміння ролі інновацій у забезпеченні ефективного функціонування підприємства, знання особливостей їх впровадження та фінансування, правового забезпечення, принципів державного регулювання і розробки інноваційної політики, вміння здійснювати вибір та обґрунтування ефективності конкретних інноваційних проектів свідчать про високий рівень підготовки здобувачів другого магістерського рівня вищої освіти галузі знань 07 Управління та адміністрування.

Робоча програма навчальної дисципліни «Ділове адміністрування: інноваційний менеджмент» складена на основі програми підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженої в 2017 році. Робоча програма має високий науково-методичний рівень та відповідає потребам сучасних економічних умов, які формуються в суспільстві.

Робоча програма містить опис навчальної дисципліни, мету і завдання навчальної дисципліни, програму навчальної дисципліни структуру навчальної дисципліни, теми семінарських занять, самостійну роботу, індивідуальні завдання, методи навчання, методи контролю та контрольні питання з навчальної дисципліни, розподіл балів, які отримують студенти, методичне забезпечення, рекомендовану літературу. Структура робочої програми відповідає сучасному рівню розвитку науки і побудована на основі принципу системного підходу до підготовки програмного матеріалу.

Загалом, рецензована робоча програма з дисципліни «Ділове адміністрування: інноваційний менеджмент» відповідає вимогам вищої школи та рекомендується для використання у навчальному процесі Університету державної фіскальної служби України.

Рецензент:

к.е.н., доцент кафедри менеджменту

Світлана СУПРУНЕНКО

РЕЦЕНЗІЯ

на робочу програму навчальної дисципліни
«ДІЛОВЕ АДМІНІСТРУВАННЯ: ІННОВАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»
 для підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
 (денної та заочної форм навчання)
 галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 073
 «Менеджмент», освітньо-професійних програм
 «Проектний менеджмент», «Менеджмент митної справи»

Ринкові умови господарювання створюють для більшості ринкових суб'єктів середовище високої конкуренції, яке вимагає від них здатності формувати конкурентні переваги як у сфері виробництва товарів, так і в сфері їх просування на ринок. Конкурентні переваги досягаються завдяки впровадженню новацій – суттєво нових методів і засобів здійснення виробничої та комерційної діяльності.

Підприємницька діяльність ґрунтується на новій ідеї задоволення споживчого попиту в певних товарах чи послугах. Пошук цієї ідеї є реакцією підприємців на зменшення доходу від своєї діяльності, обумовлене насиченням певного сегмента ринку відповідними товарами. Можливість створення та використання новації суб'єктами господарювання залежить від загального рівня науково-технічного розвитку країни і ресурсних можливостей. Чим радикальнішою (більш наукомісткою) є ідея, взята за основу інновації, тим довшим буде її життєвий цикл і більшим ефект від її комерціалізації. Тому для сучасної економіки найважливішим є завданням оволодіння знаннями та навичками у сфері інноваційної діяльності. На це і спрямована робоча програма курсу «Ділове адміністрування: інноваційний менеджмент».

Метою викладання навчальної дисципліни «Ділове адміністрування: інноваційний менеджмент» є оволодіння теоретичними знаннями з питань організації та управління інноваційною діяльністю підприємства, а також інструментарієм, методикою розроблення інноваційних стратегій розвитку підприємства та набуття практичних вмій і навичок щодо методів оцінки інноваційних проектів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти вмітять обґрунтовувати управлінські рішення в сфері інноваційної діяльності; підвищувати ефективність функціонування підприємства через впровадження інновацій; вирішувати як абстрактні так і конкретні, реальні проблемні ситуації пов'язані із реалізацією інноваційних процесів; планувати, організовувати та контролювати інноваційну діяльність на підприємстві; стимулювати працівників до впровадження інновацій у свою діяльність; оцінювати ефективність інноваційних процесів.

Робоча програма з дисципліни «Ділове адміністрування: інноваційний менеджмент» відповідає методичним вимогам та рекомендується для використання у навчальному процесі Університету ДФС України.

К.е.н., доцент,
 доцент кафедри митної справи

Олена СУШКОВА

